

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Jihlava

Šablona 32

VY_32_INOVACE_414.UCE.24

Výklad a pracovní list – odměňování ve svátek, výpočet
průměrného výdělku

Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0744
Šablona:	VY_32_INOVACE
Číslo DUMU:	414.UCE.24
Předmět:	Účetnictví, Ekonomická cvičení
Název materiálu:	Výklad a pracovní list – odměňování ve svátek, výpočet průměrného výdělku
Autor:	Ing. Hana Langmajerová
Formát:	Dokument Microsoft Word
Velikost:	124 kB
Stupeň a typ vzdělávání:	SŠ – odborné vzdělávání
Licence k obrazovému materiálu:	CC BY, CC BY-SA
Datum vytvoření:	12. 6. 2013
Klíčová slova:	Náhrada mzdy, průměrný hodinový výdělek, průměrný měsíční výdělek
Anotace:	Výklad vysvětluje rozdíl v odměňování za svátek u THP a dělníků. Uvádí vzorce pro výpočet průměrného denního a měsíčního výdělku. Pracovní list slouží jako pomůcka pro procvičení výpočtů náhrad mezd za svátek a dovolenou u THP a dělníků. Obsahuje i řešení příkladů pro učitele i žáky.

Odměňování ve svátek, výpočet průměrného výdělku

Odměňování ve svátek je odlišné u pracovníků odměňovaných pevnou měsíční mzdou (THP) a u pracovníků odměňovaných úkolovou nebo hodinovou mzdou (např. u dělníků).

Pracovníci s pevnou měsíční mzdou

Pokud vyjde svátek na pracovní den, považuje se u těchto pracovníků tento den jako odpracovaný.

Např.:

V lednu bylo 22 pracovních dnů + 1 svátek (připadl na čtvrtek). Pracovník odpracoval 20 dní, 2 dny měl dovolenou a ve svátek nepracoval. Je odměňován měsíční mzdou – 23 000,- Kč.

Vypočítejte základní měsíční mzdu za měsíc leden.

Základní mzda za odpracovaný čas =

$$= (\text{měsíční mzda} : \text{pracovní dny včetně svátků}) \times \text{odpracované dny včetně svátků}$$

Základní mzda za leden = $(23\ 000 : 23) \times 21 \text{ dní} = \underline{21\ 000,- \text{ Kč}}$

Pracovníci odměňování úkolovou a hodinovou mzdou

Tito pracovníci mají nárok na náhradu mzdy za neodpracovaný čas. Pro stanovení náhrady mzdy je důležité správné určení **průměrného výdělku**. Ten se používá nejen pro stanovení náhrady mzdy za svátek, ale i pro náhradu za dovolenou a pro výpočet různých příplatků (např. za přesčas – 25 % z průměrné hodinové náhrady mzdy).

Průměrný výdělek

Zjišťuje se z údajů za předchozí kalendářní čtvrtletí (bezprostředně předcházející). Zjišťuje se jako průměrný hodinový výdělek, který je možné přepočítat na průměrný měsíční výdělek.

- a) Průměrný hodinový výdělek (PHV) = do výpočtu se nezahrnuje náhrada mzdy za dovolenou ani počet hodin čerpané dovolené.

$$\text{PHV} = (\text{HM za předchozí čtvrtletí} - \text{náhrada mzdy za dovolenou}) : \text{odpracované hodiny (včetně svátků)}$$

Př. Zaměstnanec byl celé 1. čtvrtletí zaměstnán. V tomto čtvrtletí odpracoval 472 hodin a 40 hodin čerpal řádnou dovolenou. Za odpracovanou dobu dostal hrubou mzdu ve výši 30 956,-, která zahrnovala:

- základní mzdu 25 000,-
- prémie 3 000,-
- náhradu mzdy za dovolenou 2 956,-

PHV za 1. čtvrtletí = $(30\ 956 - 2\ 956) : 472 = \mathbf{59,32 \text{ Kč}}$

- b) Průměrný měsíční výdělek (PMV)

$$\text{PMV} = \text{PHV} \times \text{týdenní pracovní doba} \times \mathbf{4,348}$$

(Koeficient 4,348 vyjadřuje průměrný počet týdnů připadajících na 1 měsíc).

Procvičovací příklady

(pracujete s plánovacím kalendářem)

Příklad 1

Vypište a pojmenujte všechny státem uznané svátky během roku, za které má zaměstnanec nárok na proplacení (pokud připadnou na pracovní den a zaměstnanec nepracoval).

Příklad 2

Paní Jana Vopálenská pracuje jako mzdová účetní. Je odměňována měsíční mzdou ve výši Kč 16 500,-. Týdenní pracovní doba 40 hodin, denně 8 hodin. Máte k dispozici následující informace:

- svátek - 1. 1.
- dovolená - 2. a 3.1.
- osobní ohodnocení - Kč 1 500,-
- prémie - Kč 2 500,-

Ve 4. čtvrtletí předchozího roku měla hrubou mzdu Kč 57 620,-, z toho náhrada mzdy za dovolenou činila Kč 4 360,-. Odpracovala 488 hodin a navíc 40 hodin čerpala dovolenou.

Vypočítejte:

1. základní mzdu za leden
2. průměrný hodinový výdělek za 4. čtvrtletí předchozího roku
3. náhradu mzdy za dovolenou
4. hrubou mzdu za leden

Příklad 3

Pan Matěj Stárek pracuje jako dělník. Je odměňován úkolovou mzdou. Hodinový mzdový tarif Kč 96,-. Denní pracovní doba 8 hodin. V jeho mzdovém listu jsou za leden až březen 2013 zapsány následující údaje:

- leden – odpracoval 22 dní, 1 den svátek, HM – 17 250,-
- únor – odpracoval 14 dní, 6 dní – nemoc, HM – 11 500,-
- březen – odpracoval 16 dní, 5 dní dovolená, HM – 18 050,-, toho za dovolenou 4 320,-

Pro výpočet mzdy za duben máte k dispozici následující informace:

- svátek – 1. 4.
- dovolená - 8. – 12. 4.
- prémie – 18 % ze základní mzdy
- VNM – 8 ks za 1 hod
- vyrobil – 1 035 ks

Vypočítejte:

1. základní mzdu za duben
2. průměrný hodinový výdělek za 1. čtvrtletí roku
3. náhradu mzdy za svátek
4. náhradu mzdy za dovolenou
5. prémie
6. hrubou mzdu za duben

Řešení - procvičovací příklady

(pracujete s plánovacím kalendářem)

Příklad 1

Vypište a pojmenujte všechny státem uznané svátky během roku, za které má zaměstnanec nárok na proplacení (pokud případnou na pracovní den a zaměstnanec nepracoval).

- **1. 1. Nový rok, Den obnovy samostatného českého státu**
- **Velikonoční pondělí**
- **1. 5. Svátek práce**
- **8. 5. Den vítězství**
- **5. 7. Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje**
- **6. 7. Den upálení mistra Jana Husa**
- **28. 9. Den české státnosti**
- **28. 10. Den vzniku samostatného československého státu**
- **17. 11. Den boje za svobodu a demokracii**
- **24. 12. Štědrý den**
- **25. 11. 1. svátek vánoční**
- **26. 11. 2. svátek vánoční**

Příklad 2

Paní Jana Vopálenská pracuje jako mzdová účetní. Je odměňována měsíční mzdou ve výši Kč 16 500,-. Týdenní pracovní doba 40 hodin, denně 8 hodin. Máte k dispozici následující informace:

- svátek - 1. 1.
- dovolená - 2. a 3. 1.
- osobní ohodnocení - Kč 1 500,-
- prémie Kč - 2 500,-

Ve 4. čtvrtletí předchozího roku měla hrubou mzdu Kč 57 620,-, z toho náhrada mzdy za dovolenou činila Kč 4 360,-. Odpracovala 488 hodin a navíc 40 hodin čerpala dovolenou.

Vypočítejte:

1. základní mzdu za leden
2. průměrný hodinový výdělek za 4. čtvrtletí předchozího roku
3. náhradu mzdy za dovolenou
4. hrubou mzdu za leden

Řešení:

Leden má 22 pracovních dnů + 1 svátek

Základní mzda = $(16\,500 : 23) \times 21 = 15\,065,22$ zaokrouhleno 15 066 Kč

Náhrada mzdy za dovolenou:

PHV za 4. čtvrtletí = $(57\,620 - 4\,360) : 488 = 109,14$ Kč

$109,14 \times 16$ hodin dovolené = 1 746,24 zaokrouhleno 1 747 Kč

Hrubá mzda = $15\,066 + 1\,747 + 1\,500 + 2\,500 = 20\,813$ Kč

Příklad 3

Pan Matěj Stárek pracuje jako dělník. Je odměňován úkolovou mzdou. Hodinový mzdový tarif Kč 96,-. Denní pracovní doba 8 hodin. V jeho mzdovém listu jsou za leden až březen 2013 zapsány následující údaje:

- leden – odpracoval 22 dní, 1 den svátek, HM – 17 250,-
- únor – odpracoval 14 dní, 6 dní – nemoc, HM – 11 500,-
- březen – odpracoval 16 dní, 5 dní dovolená, HM – 18 050,-, z toho za dovolenou 4 320,-

Pro výpočet mzdy za duben máte k dispozici následující informace:

- svátek – 1. 4.
- dovolená - 8. – 12. 4.
- prémie – 18 % ze základní mzdy
- VNM – 8 ks za 1 hod
- vyrobil – 1 035 ks

Vypočítejte:

1. základní mzdu za duben
2. průměrný hodinový výdělek za 1. čtvrtletí roku
3. náhradu mzdy za svátek
4. náhradu mzdy za dovolenou
5. prémie
6. hrubou mzdu za duben

Řešení:

Úkolová sazba = $96 : 8 = 12,-$ Kč za 1 kus

ZM = $1\ 035\ \text{ks} \times 12 = 12\ 420$ Kč

PHV za 1. čtvrtletí = $(17\ 250 + 11\ 500 + 18\ 050 - 4\ 320) : [(23 + 14 + 16) \times 8\ \text{hod}] = 100,19$ Kč

Náhrada mzdy za svátek = $1 \times 8\ \text{hod} \times 100,19 = 801,52$ Kč zaokrouhleno 802 Kč

Náhrada mzdy za dovolenou = $5\ \text{dní} \times 8\ \text{hod} \times 100,19 = 4\ 007,60$ zaokrouhleno 4 008 Kč

Prémie = $12\ 420 \times 18\ \% = 2\ 235,60$ zaokrouhleno 2 236 Kč

Hrubá mzda za duben = $12\ 420 + 802 + 4\ 008 + 2\ 236 = 19\ 466$ Kč

Zdroje:

Vlastní materiál

www.vyplata.cz

Materiál je určen k bezplatnému používání pro potřeby výuky a vzdělávání í na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.